

MEHMET KAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR –BAĞIMSIZ DENETÇİ

İHRACATTA
KATMA DEĞER VERGİSİ İSTİSNASI
VE İADE UYGULAMASI

MEHMET KAYA

YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR –BAĞIMSIZ DENETÇİ

1)GİRİŞ

Katma Değer Vergisi (KDV); son kullanıcının yüklendiği bir tüketim vergisidir. Bir mal yada hizmetin ilk doğduğu yerden, son kullanıcıya kadar olan aşamada yer alan mükellefler, bu verginin taşıyıcılarıdır.

MEHMET KAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR –BAĞIMSIZ DENETÇİ

KDV de bulunan “İndirim Müessesesi”, bu taşıyıcılık işleminin gerçekleştiği yerdir. Üretim-Dağıtım eksenindeki mükellefler; temin ettikleri mal yada hizmet için, tedarikçilerine KDV öderler.

MEHMET KAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR –BAĞIMSIZ DENETÇİ

Bu mal yada hizmete, kendi müesseselerinde yaptıkları Katma Değer'i de ekleyerek, sattıklarında KDV tahsil ederler. Tahsil edilen bu KDV'den, alışta ödenen KDV'yi indirerek pozitif fark var ise mali idareye ödeme yaparlar, negatif fark var ise, bunu sonraki döneme alacak olarak taşırlar.

MEHMET KAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR –BAĞIMSIZ DENETÇİ

KDV de bulunan “İndirim Müessesesi”, bu taşıyıcılık işleminin gerçekleştiği yerdir. Üretim-Dağıtım eksenindeki mükellefler; temin ettikleri mal yada hizmet için, tedarikçilerine KDV öderler.

MEHMET KAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR –BAĞIMSIZ DENETÇİ

KDV'yi bir cari hesap olarak düşünürsek; ödeme yapıldıkça hesabın borcuna, tahsilat yapıldıkça hesabın alacağına kayıt yapılır.

Dönem sonunda mahsuplaşma işlemi yapılırken; hesap borç bakiyesi verdi ise, bu rakam sonraki döneme devreden KDV olarak aktarılır. Hesap alacak bakiyesi verdi ise, bu rakam mali idareye aktarılır. (Maliye ye ödenir.)

MEHMET KAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR –BAĞIMSIZ DENETÇİ

KDV'nin doğuşu; Alman İş Adamı Von Siemens tarafından 1920 lerde ortaya atılan fikirler sonrası oluşmuştur. Bu nedenle; KDV'nin Dünyadaki babası Siemens'tir diyebiliriz. Dünyada yaklaşık 130 ülkede benzer vergiler uygulanmaktadır.

Türkiye'de ise; 02.11.1984 Tarihli Resmi Gazete'de yayınlanan 3065 sayılı Yasa ile hayata geçmiştir.

MEHMET KAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR –BAĞIMSIZ DENETÇİ

Yurt içindeki teslim ve hizmetler ile İthalatta
KDV uygulanırken, **ihracatta istisna**
uygulanmaktadır.

MEHMET KAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR –BAĞIMSIZ DENETÇİ

KDV önemli bir vergidir.

Mükellefler ödedikleri KDV'yi indirim konusu yapabilmeleri için, KDV'nin aldıkları belgede ayrıca ve açıkca yazılı olması gerekir. Bu kural; belge düzeninin yaygınlaşmasına yardımcı olur.

MEHMET KAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

Oranlar üzerinde yapılacak ayarlamalar ile, ekonomi de arz-talep dengesine müdahale edilebilir. Ülkemizde bu görevi ÖTV ile birlikte yapmaktadır. Örneğin; akaryakıt ve alkol üzerindeki KDV+ÖTV yükü, bu ürünlere olan talebi azaltmaya yöneliktir

MEHMET KAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

KDV; bütçe gelirleri içinde de önemle bir yere sahiptir. 2012 Yılı rakamlarına göre;

- Dahilde alınan Katma Değer Vergisi 51.397.032 TL ile % 16,20,
- İthalde alınan Katma Değer Vergisi 50.004.898 TL ile % 15,27 olmak üzere toplam vergi gelirlerinin yaklaşık % 32 si olarak gerçekleşmiştir.

MEHMET KAYA

YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

- Bu rakamları kısaca yorumlarsak; İthalde alınan Katma Değer Vergisi oranının oldukça yüksek olduğunu görürüz. İthal edilen yatırım malları ile sanayi hammaddelerinin tamamına yakınının, Teşvik Belgesi ve Dahilde İşleme İzin Belgesi ile KDV ödenmesiz ithal edildiğini düşünürsek (ki gerçek böyledir), ödenen rakamın tamamının tüketim mallarına ait olduğu gerçeği ortaya çıkar. Böylece; Türkiye’de tüketilen mal ve hizmetin yarısının ithal edildiği sonucuna varırız.

MEHMET KAYA

YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

2) İHRACAT İSTİSNASI

İhracatçı kime denir ? 6.1.1996 Tarih ve 22515 Sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan “İHRACAT YÖNETMELİĞİ” ne göre; İhraç edeceği mala göre ilgili ihracatçı birliğine üye olan, vergi sicil numarası bulunan gerçek ve tüzel kişiler ihracatçı olarak tanımlanmıştır. Bu kişilerin Ticaret ve Sanayi Odası yada Esnaf Odasına kayıtlı olması da gerekmektedir.

MEHMET KAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

KDV'yi, son kullanıcının ödediği bir tüketim vergisi olarak tanımladık. İhracatta son kullanıcı dış ülkede olduğuna göre, bu vergiyi kim, nasıl ödeyecek ?

MEHMET KAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

İhraç edilen mal yada hizmet için KDV'yi alıcı
ülkedeki son kullanıcı ödeyecek.

Bu gayet açık

Peki nasıl ödeyecek ?

İşte burası biraz karışık

MEHMET KAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

Türkiye'deki satıcı, KDV'yi fiyata ekleyerek (KDV dahil) satmaya kalksa, satış fiyatı yükselecek, bu durumda rekabet şansını zora sokacağından, muhtemelen satış yapamayacak. Kaldı ki; İhracat yapılan ülkelerin büyük çoğunluğunda, KDV benzeri vergiler var.

MEHMET KAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

Malın o ülkeye girişinde, bu vergiler tahsil edilir.
Biz de satış fiyatına KDV'yi eklersek, çifte vergilendirmeye sebep oluruz. Bu durum da, vergi hukukunda kabul görmez.

MEHMET KAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

Uluslararası teamülde; her Ülkenin, kendi ülkesindeki olayları vergilemesi esastır. Buna göre de; ihraç edilen mal için, ithalatçı ülkenin girişte KDV uygulaması son derece doğaldır.

MEHMET KAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

Bu ve benzeri nedenlerle; KDV’de İndirim Müessesesinin yanında birde İADE müessesesi vardır. Bazı mal ve hizmetlerin teslimi KDV’den İSTİSNA edilmiştir. İstisna; “Tam istisna” “Kısmi İstisna” gibi bölümlere de ayrılmıştır.

MEHMET KAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

Bu konular; KDV Yasası'nın 11-19. Maddelerinde hüküm altına alınmıştır. Bu istisnaların başında, İhraç teslimleri gelir.
(KDV Yasası md. 11)

MEHMET KAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

Bu çalışmanın amacı;

**İhracatta KDV İstisnasının, basit bir dille,
teknik detaya fazla girilmeden
anlatılmasıdır.**

MEHMET KAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

İhracattan kastedilen nedir ?

**Nelerin ihraç teslimi olduğunu; KDV Yasası
12. Maddede tanımlamıştır. Maddenin ilgili
bölümü şu şekildedir:**

MEHMET KAYA

YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

- Madde 12- 1. Bir teslimin ihracat teslimi sayılabilmesi için aşağıdaki şartlar yerine getirilmiş olmalıdır:
 - a) Teslim yurt dışındaki bir müşteriye veya bir serbest bölgedeki alıcıya ya da yetkili gümrük antreposu işleticisine yapılmalı veya mallar yetkili gümrük antreposu işleticisine tevdi edilmelidir.

MEHMET KAYA

YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

- **b) Teslim konusu mal Türkiye Cumhuriyeti gümrük bölgesinden çıkararak bir dış ülkeye veya bir serbest bölgeye vasıl olmalı ya da yetkili gümrük antreposuna konulmalıdır. Teslim konusu malın ihraç edilmeden önce yurt dışındaki alıcı adına hareket eden yurt içindeki firmalar veya bizzat alıcı tarafından işlenmesi veya herhangi bir şekilde değerlendirilmesi durumu değiştirmez.**

MEHMET KAYA

YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

İade hakkı doğuran bir önemli istisna da; taşımacılık istisnasıdır. Yasanın 14. Maddesi bu istisnayı da şu şekilde tanımlamaktadır:

Transit ve Türkiye ile yabancı ülkeler arasında yapılan taşımacılık işlerinde, Bakanlar Kurulu tarafından belirlenecek taşıma işleri vergiden müstesnadır.

MEHMET KAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

Bakanlar Kurulu belirlemeyi Őu Şekilde yapmıŐtır;
yurt içinde baŐlayıp yurt dıŐında sona eren
taŐımalar KDV den istisna edilmiştir. Bir başka
deyişle; ihraç malının taŐınması işlemi de KDV
den istisnadır.

İade konusunu ise Yasa'nın 32. Maddesi
düzenlemiŐtir. Bu madde Őu Şekildedir:

MEHMET KAYA

YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

- Bu Kanunun 11, 13, 14 ve 15. ile 17 nci [1]maddenin (4) numaralı fıkrasının (s) bendi maddeleri uyarınca vergiden istisna edilmiş bulunan işlemlerle ilgili fatura ve benzeri vesikalarda gösterilen Katma Değer Vergisi, mükellefin vergiye tabi işlemleri üzerinden hesaplanacak katma değer vergisinden indirilir.

MEHMET KAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

Vergiye tabi işlemlerin mevcut olmaması veya hesaplanan verginin indirilecek vergiden az olması hallerinde indirilemeyen Katma Değer Vergisi, Maliye ve Gümrük Bakanlığınca tespit edilecek esaslara göre bu işlemleri yapanlara iade olunur.

MEHMET KAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

Bu yasal düzenlemelere göre yapılan ihracat teslimleri ve nakliyeleri için; sadece bu işlerin yapılabilmesi için yapılan KDV ödemeleri, ihracatçıya (yada yurt dışına taşımayı yapana) tekrar iade edilir.

MEHMET KAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

Burada bir konuya açıklık getirmek istiyoruz. Zaman zaman, KDV iadesinin bir teşvik gibi algılandığını görüyoruz. KDV iadesi kesinlikle bir teşvik değildir. KDV sisteminin sağlıklı çalışmasını sağlayan bir müessesedir.

MEHMET KAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

İade sisteminin nasıl çalıştığını anlatmaya geçerken; konuyu üç ana başlıkta inceleyeceğimizi belirtelim. Bunlar; Direkt İhracat Teslimleri, İhraç Kaydıyla Teslimler ve Yurt Dışı Taşımacılık İşlemleridir.

MEHMET KAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

2.1:DİREKT İHRACAT'DA KDV İADESİ

MEHMET KAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

İhracatta KDV iade hakkının doğması; ihraç konusu malın, yurt dışına çıkması ile mümkün olur. Yurt dışına çıkma, malın gümrük hattından geçmesi olarak tanımlanabilir. Malın, TIR'a yüklenerek Gümrük İşleminin tamamlanması ile ihracat gerçekleşmiş sayılmaz.

MEHMET KAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

TIR'ın gümrük kapısından çıkması ile ihracat gerçekleşmiş sayılır. Gümrük hattını geçen malın alıcısına ulaşp ulaşmaması, KDV iadesi yönünden önemli değildir.

MEHMET KAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

Örneğin; Türkiye'den ihraç malını alarak Türk limanından ayrılan gemi uluslar arası sularda kaza geçirerek ihraç malını kaybetse, bu olay o mal için KDV iadesi yapılmasına engel teşkil etmez.

MEHMET KAYA

YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

Malın ihraç tarihi, malın yüklü olduğu vasıtanın Gümrük hattını geçtiği tarihtir. Bu nedenle; Beyan dönemi de bu tarihtir. 30 Ekim tarihinde Gümrük işlemleri tamamlanarak Yurt dışına hareket eden araç, 2 Kasım tarihinde Gümrük Hattını geçti ise, malın ihraç dönemi Kasım ayıdır. Fatura ve Gümrük Beyannamesinin Ekim tarihini taşıması önemli değildir.

MEHMET KAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

Yurt içinde ki bir Gümrük Müdürlüğünde işlemi tamamlanarak Yurt dışına hareket eden araçta bulunan ihraç malı için Sevk İrsaliyesi düzenlemeye gerek yoktur.

MEHMET KAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

Gümrük belgeleri, Sevk İrsaliyesi yerine geçerlidir. Ancak; Gümrükleme işlemi hudut kapısında yapılmak istenirse, Hudut kapısına kadar gidiş için Sevk İrsaliyesi düzenlenmesi gerekir.

MEHMET KAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

İhracat Türk Lirası ile de yapılabilir. Mal bedeli, ihraç tesliminden önce tahsil edilmiş olabilir. Bu durumlar da, KDV iadesine engel değildir.

MEHMET KAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

**İhracat döviz ile yapılmış ise, hangi kur ile
TL'ye çevrilecektir ?**

**Malın T.C. Gümrük Bölgesinden çıktığı günün,
T.C. Merkez Bankası Döviz Alış Kuru
üzerinden TL'ye çevrilecek ve muhasebe
kayıtlarına bu kur üzerinden geçirilecektir.**

MEHMET KAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

İhraç bedeli dövizin TL'ye çevrilmesi, ihracat ve kambiyo mevzuatı yönünden zorunlu değildir. Bir başka deyişle, İhraç bedeli için Döviz Alım Belgesi (DAB) alınması zorunlu değildir. Ancak; muhasebe işlemlerimizin sağlıklı olabilmesi için bir belge almamız gereklidir. Çünkü; muhasebecimiz belge olmasız kayıt yapmaz.

MEHMET KAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

Vergi mükellefi olan gerçek kişilerde ihracat yapabilir. İhracat yapabilmek için ilgili meslek odalarına ve ürünle ilgili ihracatçı birliğine üye olunması gerekmektedir.

MEHMET KAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

İade Edilecek KDV nasıl hesaplanacaktır?

Ana prensip şudur:

İade rakamı, İhraç edilen malın, ihraç edildiği zamana kadar sırtına yüklenen KDV'dir.

MEHMET KAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

İhraç edilen mal bir ticari ürün ise, yani, kendi firmamızda imal edilmeyip, başka bir firmadan tedarik edilerek ihraç edilmişse; Bu malın alışında ödenen KDV, alış giderleri sırasında (nakliye, v.b.) ödenen KDV, satış giderleri için yapılan giderler için ödenen KDV'den ibarettir.

MEHMET KAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

Firmanın; o dönemdeki satışlarının büyük bölümü ihraç teslimleri ise, iç piyasa satışından tahsil ettiği KDV ile gideremediği giderler ile ilgili KDV'yi de, ihraç tesliminin aylık satışlara oranı kadar olan bölümünü de iade alabilmesi mümkündür.

MEHMET KAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

**İhraç edilen mal, kendi firmamızda
üretildi ise;**

Yine, ihraç edilen ürünün üzerinde bulunan KDV
Yükü hesaplanacaktır.

MEHMET KAYA

YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

Bu hesaplama şöyle yapılacaktır: Kapasite Raporundaki oranlara uygun olarak, malın üretimi için imalata verilen hammadde, yardımcı madde, işletme malzemelerinin miktarı hesaplanacaktır. Hesaplamalarda firelerde göz önüne alınacaktır. İmalata sevk edilen hammaddeler fire dahil miktar olarak hesaba alınacaktır.

MEHMET KAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

Bu miktardaki girdilerin, temin edildikleri faturalardan hareketle üzerindeki KDV yükü bir tabloda gösterilecektir. Bu tabloya; yukarıda belirtildiği şekilde giderlerden de pay vermek mümkündür.

MEHMET KAYA

YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

Ayrıca; ihraç edilen malın üretiminde kullanılan amortismanına tabi iktisadi kıymetler üzerinde bulunan ve daha önce indirimi mümkün olmayan KDV'den de pay verilebilir. Bu durumlarda İade edilecek KDV, ihraç edilen mal bedelinin, genel KDV oranı (% 18) ile çarpımı sonucu bulunacak rakamdan büyük olamaz.

MEHMET KAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

Üretimde kullanılan amortismanına tabi iktisadi kıymetler finansal kiralama (leasing) yolu ile temin edilmiş ise, ihraç döneminde ödenen kira bedeli üzerindeki KDV de yüklenilen KDV ye eklenir.

MEHMET KAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

İmalatçı-İhracatçı firmalar; Kapasite Raporu ve Sanayi Sicil Belgesine sahip olmalıdır. Kapasite Raporunda yazılı olmayan ürünlerin ihraç edilmesi halinde KDV iadesinde sorunlar yaşanabilmektedir. Bu nedenle; basit gibi gözükse de bu konulara dikkat etmek gerekir.

MEHMET KAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

İhraç edilen mal, herhangi bir nedenle geri
geldi ise ne yapılacaktır ?

MEHMET KAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

İlgili dönem KDV Beyannamesi verildiği halde KDV İadesi alınmamışsa, Düzeltme Beyannamesi verilerek, iade satırındaki kayıtlar düzeltilmelidir. KDV iadesi tahsil edilmiş ise; malın geri geldiği Gümrük İdaresine KDV ödenerek mal gümrükten çekilecektir.

MEHMET KAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

KDV'nin iade alınabilmesi için; iadesi talep edilen vergilerin daha önce mali idareye ödenmiş olması gerekir. Bu hususu; vergi dairesi kendisine talep geldiğinde inceler.

MEHMET KAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

Geriye dönük olarak tedarikçi firmalardan herhangi birinin KDV borcu var ise yada Sahte Belge kullanıldığı tespit edilmiş ise; bu faturalarda bulunan KDV'nin yüklenilen KDV Tablosundan çıkarılmasını talep eder.

MEHMET KAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

Çünkü; KDV Yasasına göre; bir malın ilk maddesinin üretildiği firmadan, sizin firmanıza kadar olan bütün mükelleflerin bu tarz suçlarından, son firmada müteselsil olarak sorumludur. Bu sorumluluktan kurtulmanın yolu; sizin firmanızın bir önceki tedarikçi firmaya mal bedelini ödediğini ispat etmesidir.

MEHMET KAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

Bu ispat da Őekle bağlıdır. Ödeme mutlaka bankadan; nama yazılı olarak yapılmalıdır. Tedarikçiye verilen çek, havale-EFT yada banka talimatında, tedarikçi firmanın tam unvanının yanında mutlaka vergi sicil numarası da yazılı olmalıdır.

MEHMET KAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

Aslında; KDV İadesi söz konusu olmasa bile, tedarikçilerimize yapacağımız ödemeleri mümkün olduğunda bu şekilde yapmamız, firmamızı ileride karşılaşılabileceği tatsızlıklardan korur.

MEHMET KAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

KDV İadesi yapılabilmesi için; ilgili dönem KDV Beyannamesinde (hatta takip edecek birkaç dönemde) ödenecek KDV çıkmaması gerekir. Ödenecek KDV var ise, bir taraftan ödeme, diğer taraftan iade isteme, matematiksel olarak mümkün değildir.

MEHMET KAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

Sonraki birkaç dönem derken kastımız şudur: Ocak ayında 10.000 TL KDV iadesi alacağınız var iken, Nisan ayında 25.000 TL ödeme yapacağınızı tahmin ediyorsanız, 10.000 TL nin iadesi için uğraşmak zahmetine girmesiz, Nisan ayında 15.000 TL ödemek daha az zahmetli olur. Alacağınızı borcunuza mahsup etme imkanı vardır.

MEHMET KAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

KDV'yi bir cari hesap olarak düşündüğümüzde; ödediğimiz KDV'yi hesabın borcuna, tahsil ettiğimiz KDV'yi hesabın alacağına kayıt yapıyoruz. Bu hesap alacak bakiyesi verdiğinde, KDV iade almaktan bahsetmek mümkün olamaz.

MEHMET KAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

Çünkü, bizim alacağımız olmadığı gibi, maliidareye borcumuz vardır. Bizim ödeme yapmamız gerekmektedir. Hesap borç bakiyesi veriyor ise, yukarıda hesaplanan KDV İADE Rakamı, bu bakiyeden yüksek olamaz.

MEHMET KAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

Örneğin; Yüklenilen KDV tablosunda iadesi gereken rakamı 40.000 TL olarak tespit etmeniz halinde, KDV hesabının bakiyesi 32.000 TL ise, iade alabileceğiniz rakam, küçük rakam olan 32.000 TL.dir.

MEHMET KAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

Görülmektedir ki, tahsil edilecek rakam olan 32.000 TL.yi hesaba alacak verdiğinizde, hesabın bakiyesi sıfırlanmaktadır. Bir başka deyişle; direkt ihracat dolayısıyla iade alınabilecek rakam, sonraki döneme devreden rakamdan büyük olamaz.

MEHMET KAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

2.2) İHRAÇ KAYITLI SATIŞLAR :

MEHMET KAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

İmalatçılar; İhracatçılara, KDV tahsil etmesiz mal teslim edebilirler. Bunun belirli şartları vardır. İlk şartı; satıcının ihraç malının imalatçısı olmasıdır. İmalatçı sıfatını alabilmesi için Sanayi Sicil Belgesine sahip olmalıdır.

MEHMET KAYA

YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

İhraç edilen malda, satıcının nezdinde üretilmiş olmalıdır. Sanayi Sicil Belgesine sahip olan bir firma, başka yerden tedarik ettiği bir mal olduğu gibi ihraç kaydı ile satamaz. İhraç edilen mal; mutlaka ihraç kayıtlı satış yapan firmada üretilmiş olmalıdır. Dışarıdan temin edilen mal, sadece ambalaj değişikliği yapılarak, ihraç kayıtlı satılamaz.

MEHMET KAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

Bu şekilde yapılan satışta; malın faturası, KDV tutarı ayrıca belirtilecek şekilde düzenlenir. Ayrıca; faturanın üzerine “İhraç Kayıtlı Satıldığından, 3065 Sayılı Yasa Hükümleri gereği KDV tahsil edilmemiştir” ibaresi yazılır. Bu teslim sonrası tarafların yapacağı işlemler şunlardır:

MEHMET KAYA

YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

İhracatçı yönünden: İhraç kaydı ile satın alma işlemini yapan firma, bu malı, üzerinde hiçbir işlem yapmasız üç ay içinde ihraç etmelidir. Üzerinde hiçbir işlem yapmaması önemlidir. Üç aylık süre; fatura tarihini takip eden ayın 1. Günü başlar.

MEHMET KAYA

YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

Örneğin; fatura tarihi 5 Ağustos ise, malın son ihraç tarihi 30 Kasım günüdür. Bu sürede ihracatın gerçekleşmemesi halinde, satış, satış tarihi itibarıyla iç piyasa satışı sayılacaktır.

Böylece; imalatçı tarafından satış yapılan dönemde ödenmeyen KDV, 6183 sayılı yasaya göre cezalı olarak ödenecektir.

MEHMET KAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

Yasal süre içinde ihracatın gerçekleşmesi halinde; ihracatçı firma Gümrük Beyannamesine İmalatçı firmanın unvanını ve vergi sicil numarasını yazdırmalıdır. İmalatçı; DİİB Kapsamında ham madde kullandı ise, belgenin tarih-nosunun da Gümrük Beyannamesine yazılması gerekir. İhracatçı, ihraç sonrası Gümrük Beyannamesi ile İhraç faturasının bir örneğini imalatçıya verecektir.

MEHMET KAYA

YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

İhracatçı firma; alışta KDV ödemediğinden, 191-İndirilecek KDV hesabına bir kayıt yapmayacaktır. Ayrıca, KDV İade talep etme hakkı da yoktur. Çünkü; ihraç ettiği mal kendisine KDV den arındırılmış olarak teslim edilmiştir.

MEHMET KAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

İmalatçı Yönünden: İmalatçı firma, KDV tahsil etmediğinden, faturanın muhasebe kaydını yaparken, 391-Hesaplanan KDV hesabına kayıt yapmayacak, 392- Tecil Edilecek KDV hesabına kayıt yapacaktır.

MEHMET KAYA

YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

KDV Beyannamesini düzenlerken; İhraç kayıtlı satış fatura rakamlarını “Matrah ve Vergi Bildirimi” bölümündeki rakamlara dahil edecek, ayrıca, “İhraç Kayıtlı Satışlar” bölümüne de yazacaktır. Bu bölümde; ihraç kayıtlı satış rakamına tekabül eden vergi, “Tecil edilecek KDV” sütununda gözükecektir.

MEHMET KAYA

YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

Bu şekilde yapılacak beyan sonrası; İhraç kayıtlı satışa ait KDV tutarının ödenmesi istenmeyecektir. KDV rakamı tecil edilecektir. Daha sonra; ihracatın gerçekleştiğine dair belgeler (İhracatçıdan alınan Gümrük Beyannamesi ve İhracat faturasının onaylı bir örneği) Vergi Dairesine verildiğinde, tecil edilen vergi Terkin edilecektir.

MEHMET KAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

Beyannamedeki diğerk rakamların oluşmasına bağılı olarak, tahsil edilmeyen bu vergi, imalatçının talebi üzerine kendisine iade edilebilecektir.

MEHMET KAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

Beyannamede; ödenecek KDV rakamı var ve bu rakam terkin edilen vergiden büyük ise, terkin edilen vergi, ödenecek KDV ye mahsup edilerek, ödeme noksan yapılacaktır.

MEHMET KAYA

YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

Beyanname de ödenecek KDV çıkmıyor ise;
terkin edilen rakam nakten yada mahsuben
iade edilir.

Satışın yapıldığı dönemde KDV ödemesi
çıkıyor, ancak, takip eden aylarda ödeme
çıkıyor ise, aynı şekilde, terkin edilen vergi,
ödenecek vergi ile mahsup edilebilir.

MEHMET KAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

2.3. TAŞIMACILIK İSTİSNASINDAN DOĞAN KDV İADESİ :

MEHMET KAYA

YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

İstisnaya konu Yurt Dışı taşımanın tanımı yukarıda verilmiştir. Bu tanıma uyan taşımayı yapan firmalar da, KDV tahsil etmediğinden, taşıma işi için yüklendikleri KDV yi iade alabilirler.

İade edilecek rakam; taşımanın yapıldığı güzergah ile ilgili olarak yapılan harcamalara ait olmalıdır. Akaryakıt giderleri miktar olarak, katedilen yol ile uyumlu olmalıdır.

MEHMET KAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

Taşımayı yapan taşıtın alışında ödenen KDV de iade konusu olabilir. Bu rakam dahil, iade edilecek rakam, taşıma bedeline genel KDV oranının uygulanması sonucu hesaplanan rakamdan büyük olamaz. Taşıma yapmayan araçlara ait KDV'nin iadesi de mümkün değildir.

MEHMET KAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

3) KDV İADE USULLERİ :

MEHMET KAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

Katma Değer Vergisi iade alacağımızı nakten talep edebileceğimiz gibi, doğmuş yada doğacak vergi borçlarımıza, SGK prim borçlarımıza mahsubunu da talep edebiliriz . Mahsuben iade, prosedürü en az olan sistemdir.

84. Nolu Katma Değer Vergisi Genel Tebliği (1.1.3) bölümde belirtilen belgelerin vergi dairesine verilmesi ile işlem tamamlanır. Belgelerin, borcumuzun doğacağı tarihten önce verilmesi halinde, gecikme faizi doğmaz.

MEHMET KAYA

YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

Muhtasar Beyannamede doğacak borca mahsup talep edilecekse, son ödeme tarihinden önce mahsup dosyasının verilmesi gerekir. Vadesi geçmiş bir borca mahsup talep edilecekse, mahsup dosyasının eksiksiz olarak verildiği gün, gecikme faizi duracaktır.

MEHMET KAYA

YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

Katma Değer Vergisi iadesi nakit olarak alınmak isteniyorsa, bununla ilgili usuller farklıdır. Dönem için talep edilen iade 4.000 TL. nin altında ise, yukarıda belirtildiği gibi hazırlanan dosyanın vergi dairesine verilmesi halinde, başkaca bir şeye gerek duyulmasız, incelemeye sevk edilmesiz, dosya incelenerek iade yapılır.

MEHMET KAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

Dönemdeki iade rakamı 4.000 TL. nin üzerinde ise; Yine yukarıda belirtilen dosya vergi dairesine verilir. Konu; vergi dairesi tarafından incelemeye sevk edilir. İnceleme raporu sonucuna göre iade yapılır. İnceleme uzun zaman alacaktır. Bu zaman beklenmek istenmiyorsa, vergi dairesine banka teminat mektubu verilerek iade alınır.

MEHMET KAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

İnceleme sonucuna göre banka teminat mektubu iade edilir. Bir önceki yıl ihracat rakamı 5.000.000 USD ve üzeri olanlara, indirimli teminat mektubu uygulaması yapılır.

SMİYB Kullananlara ise, katlamalı rakamdan teminat mektubu vermeleri istenir.

MEHMET KAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

İstenirse; dönemdeki iade rakamı 4.000 – 300.000 TL arasındaki ise Yeminli Mali Müşavir raporu alınabilir. Yeminli Mali Müşavirin firma ile Tam Tasdik sözleşmesi var ise, üst rakam olan 300.000 TL. de bir kısıtlama yoktur.

MEHMET KAYA

YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

Yeminli Mali Müşavir; yapacağı incelemeler sonucu düzenleyeceği raporunu vergi dairesine vermesi ile iade gerçekleşir.

İade; mükellefin vereceği dilekçede belirteceği banka hesabına yapılır. Ödeme gününde; mükellefin, yönetici ve ortaklarının her hangi bir vergi borcu (trafik cezası dahil) olmamalıdır. Olması halinde, önce onların mahsubu yapılır, kalan kısmın ödemesi yapılır.

MEHMET KAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

İhraç edilen ürünün KDV oranı, genel orandan (% 18) düşük ise ne gibi sonuçlar ile karşılaşabiliriz ?

MEHMET KAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

İhraç kayıtlı satışlarda yapacağımız bir şey yok. İhraç kaydı ile satışta, faturada yazılı olan, ancak, alıcıdan tahsil edilmeyen KDV rakamını iade talep etme hakkımız var. Uygulanan oran ne ise, iade alınacak oran da odur.

MEHMET KAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

Ancak; Fatura konusu mal genel orandan düşük bir orana tabi ise, örneğin, ihraç edilen mal % 8'e tabi gıda ürünü ise, bu malın üretim girdilerinde % 18 olarak ödenen KDV var ise, durum ne olacaktır ?

MEHMET KAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

Tıpkı, iç piyasa satışlarında olduğu gibi,
İndirimli Orana Tabi Teslimlerden dolayı
iade kurallarına göre, fark kdv yi iade talep
etme hakkımız var.

MEHMET KAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

Dikkat edilirse, bu iadenin, ihraç dolayısıyla talep edilen kdv iadesi ile ilgisi yok. Söz konusu malı iç piyasaya satsaydık % 8 KDV tahsil edecektik. İhraç kayıtlı sattığımızda da talep edebileceğimiz iade % 8 dir.

MEHMET KAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

Direkt ihracatta durum böyle değil. Daha farklı. Direkt ihracatta; Yüklenilen KDV tablosu düzenliyoruz. İhraç kayıtlı satışlarda bu tabloyu düzenlemeye gerek yok.

MEHMET KAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

Düzenlenen bu tabloda; öncelikle ihraç konusu malın üretim girdilerini miktar olarak tespit ettiğimizi, sonra da, bu girdilerin tedarikinde ödenen KDV'leri hesapladığımızı belirtmiştik.

MEHMET KAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

Bu tablodaki KDV % 1 de olabilir, % 8 de olabilir, % 18 de olabilir. Hammaddeyi DİİB kapsamında aldı isek, % 0 da olabilir. Tablo ortalaması alındığında, muhtemelen bu oran, ihraç malının KDV oranından çok farklı olacaktır.

MEHMET KAYA

YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

İhraç edilen oranın KDV oranı % 8 ise, yüklenilen KDV tablosundaki ortalama oran % 11 yada daha farklı olabilir. Bu hesaplama sonucu, yukarıda belirtildiği gibi, ayrıca, İndirimli orana tabi işlemlerden dolayı KDV İadesi talep etme hakkımız yok. Çünkü, yüksek oranlı faturalardan kaynaklanan KDV farkını, yüklenilen KDV'nin içinde iade almış bulunuyoruz.

MEHMET KAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

4. İHRAÇ MALİ İMAL EDENLERE SAĞLANAN TEŞVİKLER :

**4.1. Dahilde İşleme İzin Belgesi (DİİB)
Kapsamında Hammadde Temini:**

MEHMET KAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

İhraç edilecek ürünlerin üretiminde kullanılacak ham madde, yardımcı madde, işletme malzemesi, ambalaj malzemesi gibi girdilerin KDV ödemesiz temin edilmesi mümkündür.

MEHMET KAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

Firma; önündeki belli bir sürede, üreterek ihraç edebileceğini (ihraç kayıtlı satışlarda bu kapsamda değerlendirilir.) öngördüğü miktardaki mal için gerekli üretim mallarını, kapasite raporu bilgileri doğrultusunda hesaplayarak, bir proje ile Dış Ticaret Müsteşarlığına müracaat ederek DİİB alır.

MEHMET KAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

Üretim girdileri ithal ise, ithal malın Gümrük girişinde ödemesi gereken KDV'yi ödemez.
Üretim Girdileri iç piyasadan temin edilmekte ise; alış sırasında KDV ödemez.

MEHMET KAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

Bu bağlamda; bazı hammaddeler için Sübvance de uygulanmaktadır. Mesela; İhraç malı ürünün ham maddeleri arasında şeker var ise; şeker, şeker kurumu kanalı ile Devlet Fabrikalarından sübvance fiyatlarla alınmaktadır.

MEHMET KAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

Çünkü; iç piyasadaki şeker fiyatları, dünya piyasasının çok üzerindedir. Şekerin ithali de yasaktır. İmalatçı ihracatçı, iç piyasa fiyatı ile şeker alıp ihracat yapmaya kalkar ise, maliyet fiyatları dünya piyasasının çok üzerinde olacağından, ihracatta rekabet şansı yoktur. Bu nedenle; Devlet, ihraç ürünün hammaddesi şeker ise, fiyatlara sübvanseler uygulayarak ihracatçıyı teşvik etmektedir.

MEHMET KAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

Belgede belirtilen sürede ihraç edileceği taahhüt edilen ürün, Yasal süresinde ihraç edilmelidir. Edilmemesi halinde; Devletin uğrayacağı zararlar cezalı olarak tahsil edilir.

MEHMET KAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

5) TELAFİ EDİCİ VERGİ :

MEHMET KAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

Dahilde İşleme İzin Belgesi kapsamında ham madde temini halinde, dikkat edilmesi gereken önemli bir husus ta Telafi Edici Vergi (TEV) kapsamına girmemektir.

MEHMET KAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

Telafi Edici Vergi; Gümrük Vergisi
Kanununda tanımı yapılan bir vergidir. Bu nedenle; bir tür gümrük vergisidir. Tahsili ve takibi de Gümrük Teşkilatınca yapılmaktadır.
Beyana dayalı bir vergidir.

MEHMET KAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

Gümrük Yönetmeliği Madde 363 TEV' i řu şekilde tanımlanmaktadır: Dahili İşleme Rejimi kapsamında elde edilen ürünlerin, tercihli tarifeden yararlanabilmesi için Türkiye' nin taraf olduğu anlaşma hükümlerine göre, söz konusu ürünlerin bünyesine giren, serbest dolaşımda olmayan eşyanın vergilerinin ödenmesinin öngörülmesi halinde, anlaşmaya taraf ülkelere ihracında bu ürünlerin vergilerinin ödenmesi gerekiyor.

MEHMET KAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

Bu genel tanıma göre verginin amacını şu şekilde özetleyebiliriz: Daha önce; Avrupa Birliği, EFTA Ülkeleri ve diğer ikili ticaret anlaşması imzaladığımız ülkelere yapacağımız ihracatlarda, bu ülkelere belirli tavizler alınmıştır. Bu tavizler, Türkiye menşeli ürünler için alınmıştır. Halbuki, bazı ürünlerin üretiminde, Türkiye menşeli olmayan, üçüncü ülkelere ithal edilen hammaddelerde kullanılmaktadır.

MEHMET KAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

Bu ham maddelerin ithalinin, DİB kapsamında gümrük vergisi ödenmesiz yapılması halinde; ihracat yapılan ülkelere vergi ödenerek girmesi gereken ham maddeler, ülkemizde işlenerek, sözleşmelere dayalı olarak vergisiz olarak gireceğinden, ithalatçı ülkeler nezdinde bu olay haksız rekabet yaratacaktır. Bu haksız rekabetin önlenmesi için, ihracat esnasında TEV tahsili gerekmektedir.

MEHMET KAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

**6) FAZLA VE YERSİZ ÖDENEN KDV'nin
İADE ALINMASI :**

MEHMET KAYA

YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

İhracat ile ilgili olmasa bile; fazla ve yersiz olarak ödendiğini tesbit ettiğiniz KDV'nin de tekrar iade alınması mümkündür. Mal alışı yada ithalinde; yanlış vergi oranı uygulanmış olabilir. İthal edilen bir malın tekrar mahrecine iade edilmesi halinde, ithalde ödenen KDV, bu bağlamda tekrar iade alınabilir.

MEHMET KAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

Başka nedenlerle de fazla vergi ödenmiş olabilir. Mevzuatımıza göre bunların iadesi de mümkündür. Bu konu, farklı bir prosedürü gerektirdiğinden daha fazla bilgi vermeye gerek duyulmamıştır.

MEHMET KAYA
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR & BAĞIMSIZ DENETÇİ

TEŞEKKÜRLER

MK